

Fotogenkök

Teori:

Fotogen består av olika blandningar av kolväten från dekan ($C_{10}H_{22}$) till hexadekan ($C_{16}H_{34}$) men kan innehålla andra både alifatiska och även aromatiska kolväten (ej önskvärt). Närbesläktade ämnen är lacknafta, kristallolja, mineralterpentin och diesel liksom gamla varunamn som dilutin och varnolen. (Eng. paraffin, kerosene, white spirit). Fotogen betyder ordagrant ljusalstrare (phot = ljus / gen = alstra)

Gemensamt för dessa ämnen är att de har en flampunkt på ca $40^{\circ}C$. Fotogen kan därför inte antändas vid rumstemperatur. En brinnande tändsticka släcks, om den doppas ner i fotogen. För att ett fotogenkök ska fungera måste man förvärma utströmningsmunstycket.

Hur man tänder ett fotogenkök:

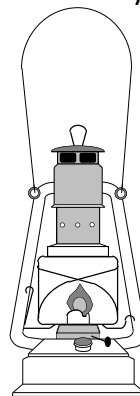
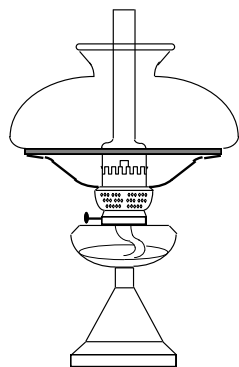
Öppna luftskraven. Ringen runt munstycket fylls helt med sprit (rödsprit, T-röd eller T-bränsle), som antändes.

Då spriten är utbrunnen, stängs luftskraven. Öka trycket genom att pumpa in luft i bränsletanken.

Fotogenen pressas förbi det varma munstycket, förgasas och kan antändas.

Fotogenköket släcks genom att luftskraven öppnas (= trycket minskas)

Fotogenköket är en svensk uppfinning (1885), som nådde världsrökte i form av Primusköket.

I en fotogenlampa finns en veke, som suger upp fotogenen. Värmen från en tändsticka är tillräcklig för att förgasa fotogendropparna i veken, som följaktligen börjar brinna.

Riskbedömningsunderlag:

Fotogen: Hälsosvådligt, Utropstecken, Miljöfarligt, H304, H315, H411 och P273, P301+P310, P331

Etanol: Brännbart, Fara, H225 och P233, P240, P241, P242, P243, P280